

UKWQRQ IKQ KE ENYQN OBOT, QYQHQ 2

Matthew 6:1-34

QYQHQ UKPEP-ÑKPQ 20 – Eke Ikpq Owo

IKQ IBUOT:“Ekam ebem iso eyom Obio Ubqn Esie ye edinen ido Esie; ndien eyedian kpukpru nkpo emi enq mbufo” (Matthew 6:33).

I Ediyom Itoro Owo, Idiqn Mbubik

1. Edifri obukpoñ mbemiso enq enq, Matthew 6:1-4; Nwed Mbon Colossae 3:22-24
2. Nwutidem ke edibqñ akam ke aña, Matthew 6:5, 6; Luke 18:10-14
3. Edikpuhore iso ye edinim iso mfuhq-mfuhq ke ini etrede udia, Matthew 6:16-18; Isaiah 58:3-7; Zechariah 7:5

II Akam Obqñ

4. Edinq enyin Abasi ukpono, Matthew 6:9; Psalm 29:2
5. Yak Obio Ubqn Fo edi, udqñ kpukpru se ebotde, Matthew 6:10; Nwed Mbon Rome 8:22, 23
6. Edisuhore idem nnq uduak Abasi, Matthew 6:10; 26:42; Nwed Mbon Ephesus 6:6
7. Edibq emi Abasi qbokde nnyin ke usen ke usen, Matthew 6:11; Nwed Mbon Philippi 4:19
8. Edidahado nnq nnyin edito nte nnyin ikemedo ndidahado nnq mmq efen, Matthew 6:12, 14, 15; 18:21-35
9. Nnyin imoyom Abasi ke ini idomo, Matthew 6:13; 2 Peter 2:9

III Inyene Obio Ubqn Heaven Okpon Inyene Isqñ

10. Enq item ebaña ndinim inyene ke Heaven, Matthew 6:19-21; Nwed Mbon Colossae 3:2
11. Uwut-nkpo ke abaña uñwana ke nkañ spirit ye ekim ke nkañ spirit, Matthew 6:22, 23; John 3:20, 21
12. Baba owo kiet ikemeke ndidi anam nkpo Abasi ye eke ererimbot, Matthew 6:24; 4:10
13. Edibem iso nyom Obio Ubqn Abasi, ye nditop kpukpru qkpqosñ ekkere nduqk ndori Obqñ ke idem, Matthew 6:25-34; 1 Peter 5:7.

SE EKPEPDE EBAÑA

Jesus, ke nneme Esie ye nwan oro ke mben obube mmqñ, ama qdohq ete, “Ini ke edi, eke mbufo edituakde ibuot enq Ete, idighe ke obot emi inyuñ idighe ke Jerusalem. . . Abasi edi spirit: ndien mme andituak ibuot nnq Enye enyene ndituak ibuot ke spirit ye ke akpanikq” (John 4:21-24).

Ke ukpep-nkpo emi, Enye eneñere asua qnq mbubik ye nwut-idem, emi okowutde ido ukpono Abasi mme Pharisee. Abasi asua oruk edituak ibuot emi. Edi, ererimbot qyqho ye oruk ido ukpono Abasi emi.

Editi mbon unana edi kiet ke utom eti-mbuk. James etiñ qnq nnyin ete: “Ido Abasi eke asanade, minyuñ ideheke ke iso Abasi Ete nnyin edi, ndisaña nse nditq-akpa ye mme ebe-akpa ke ukut mmq. . .” (James 1:27). Se ededi eke inamde inq owo efen, oro ke nnyin ibq utip nte nkpo eke inamde inq Obqñ edieke inamde ke ata spirit ima (Matthew 25:35-40). Edieke inqde enq man otodo mme owo ekut, nkukure utip nnyin edi itoro mme owo.

Akam edi uruk uwem owo Abasi, ndien edieke esibede uruk oro efep, enye eyesop ndikpa. Akam edi usuñ emi idade ineme nneme ye Abasi, ke ntre, “ekpebqñ akam kpukpru ini, ekunyuñ ekpa mba” (Luke 18:1). Nnyin inyene ndinam akpanikq koro Abasi qmødinqñ esit nnyin; edi ido akpanikq ikpqñ ikemke, ana nte inyene mbuqidem nko. Nnyin idinamke akpanikq edieke nnyin miyakke ofuri esit nnyin inq Obqñ; andidak eyeñwana ke ofuri ukeme esie nditimere esit nnyin ke ini ibqnde akam. Man ikeme ndiñwana eñwan emi, Jesus eteme nnyin ete yak nnyin iduk ke ubet nnyin inyuñ iberi usuñ man ikeme ndifre mbaña kpukpru nkpo uwem emi ke ini nnyin inemede nneme ye Abasi. Mbon mbubik eyo oko ekesida ke mben usuñ ye ke mme efak obio ebqn akam man mme owo ekut, edi imqfiqk ite ke akam mmq ikqdqkce isim Obio Abasi. Mme okpono ndem etiñ uwak ikpikpu iq ke akam mmq, tutu eduqk se mmq ebqnde akam ebaña ye spirit edinam akpanikq.

Owo Pharissee, ke akam esie, qkqdohq ete, “Ntre udia utim ikaba ke urua.” Ekenim utre udia ke editqñ nte usuñ emi owo ekemedo nditim nkpera Abasi, edi amakabare edi ido qnq mme Pharissee, emi ekenamde man ewut owo ete mme imq idi mme eteñe Abasi. Utre udia inyeneke udori ke ini enamde enye ke utq usuñ emi, mme ke ini enamde ndituhore ikpqhidem, man ekut mbqm Abasi.

Ediwak mbon Abasi ema esitre udia, ke ini enyenede ata akpan mfina, ndiwut nte ke ndikpere Abasi ke uto ini ntre edi uñwam eke okponde akan kpukpru ñkpø. Ndusuk mfina eke inyenede ke uwem oyom akam ye utre udia: “Oruk emi ikemeke ndiwøro, ibøhøke ke akam (ye utre udia)” (Mark 9:29); ndien Jesus ama odata ete ke mbet Esie editre udia ke Enye miduhe aba ye mmø (Matthew 9:14, 15). Edi ke ñkpø emi, ye ke mme ido ukpono Abasi eken, nnyin inyene ndikpeme mbak asua ukpøñ edinam nnyin iduøk ata spirit utre udia emi Jesus ekekpepde, inyuñ isuhøre inim nte ñkpø eke inamde man owo okut, mme ndituhøre ikpøhidem, edinam emi ikerede ite eyenam ibø ata uñwam emi otode Abasi. Abasi iyomke nnyin imia ikpøhidem nnyin ufen oto ke edisin udia emi Enye ɔnqøde nnyin ke usen ke usen. Nnyin inyeneke ndinam ñkpø mbe adaña ke ñkpø emi, mme ke ñkpø efen inyuñ ikere ite ke Abasi okot nnyin esin ke anyan ini utre udia emi edinamde nnyin idøñø, ndien oro idighe uduak Abasi inø nnyin.

Akam Qboñ, okposuk ɔmuhøde, esine ñkpø eti eti onyuñ edi eti uwut-ñkpø emi eti andinim ke akpanikø ekpedade esin ke akam esie ke ini ebeñede Abasi ñkpø. Inyene ndisaña ñkpere Abasi ke akwa uteñe. Ekedøhø Joshua ye Moses esioño ikpa-ukot mmø ke ukot efep ke ini mmø esañade ekpere Abasi. Nnyin imøfiøk ite Uføk Abasi, (ebiet ukpono emi mme owo edude ɔtø kiet ndibøñ akam) ekpedi ebiet emi oyøhøde ye akwa uteñe, koro Jesus ama ebin mme ɔkpuhø-okuk ke ndidøhø ikø emi, “Uføk Mi eyekere ete, uføk akam” (Matthew 21:13).

“Yak ubøñ fo edi” emi edi mmum ofuri mme idut. Usen kiet eyemen isuñi efep ndien nnyin iyekara ye Enye mi ke ererimbot. Eyet emi odude ke esit ofuri nditø Abasi edi, “Yak inam uduak fo; nte enamde ke Heaven, yak inam ke isøñ kpasuk ntre.” Akakan udøñ Jesus ke ini Enye okodude mi ke ererimbot ekedi ndinam uduak Ete. Ke imi akwa ubiak ke iñwañ, Enye ama ɔbøñ akam ete, “Okudi nte Ami nnyimed, yak edi nte Afo onyimed” (Luke 22:42).

Kpa nte Israel ekenyenede nditañ obufa manna kpukpru usen ubøk, kpasuk ntre ke nnyin ikpenyene ndibere ke Abasi ke usen ke usen. Abasi akpakam anam nnyin ikubiet ndisime owo inyene emi ɔkqdøhøde ukpøñ esie ete, “Ukpøñ mi, omobon ediwak ñkpø nte edikemde ediwak isua; da nduøk-odudu, dia, nyuñ ñwoñ, nyuñ dat esit” (Luke 12:19).

Peter ama obup Jesus ete, “Qboñ, ikafañ ke eyen-ete mi edidue mi, ndien ndahado nnø enye? Me tutu osim utim ikatiaba?” Jesus ɔbørø enye ete, “Ndøhøke fi nte, tutu osim utim ikatiaba, edi tutu osim ikatiaba ke itie ata ye duop” (Matthew 18:21, 22). Ndinam ikø emi otim añwaña, Enye emen okowut ke ñke emi abañade eyen uføk anana esit mbøm (Matthew 18:23-35). Abasi adahado ɔnø nnyin adaña nte ikemedo ndidahado nnø eyen eka nnyin.

“Mbufo ikemeke ndisaña utom Abasi ye eke mammon (udori obukidem)” oro edi ata ɔkpøsøñ ikø, edi mme ikø oro edi eke Christ. Jesus otim ada ini ekpep man owut nnyin nte ke ofuri uwem nnyin ikpenyeneke ndikøñø ke edisine ñkpø mme udia. Edieke idade mme ñkpø emi nte udiana ke utom eke inamde inø Abasi, Enye eyeñwam nnyin ukem nte anamde ye mbiet iñwañ ye mme inuen enyøñ. Edieke Solomon ke ofuri inyene esie mikekemeke ndisine ñkpø eke eyede nte ekpoñ-idim emi Abasi esinede enye edisine ñkpø, nso idì ntak emi nnyin mikpenyimeke ndibuøt idem ye Abasi emi ɔñwoñøde ete iyenø kpukpru se inanade nnyin? (Se ke Ñwed Mbon Philippi 4:19).

MME MBUME

1. Siak uwut-ñkpø eyo mfin ke abaña edinø enø man mme owo ekut.
2. Idisaña didie ndien inø enø man mme owo ekukut?
3. Se mme afo emekeme ndikut se idude ke editiñ ikpikpu ikø ke edibøñ akam nte mme okpono ndem.
4. Nso edi ntak emi ubet edide eti itie ubøñ akam akan mben usuñ?
5. Nso ke Abasi oyom ndikut ke nnyin mbemiso Enye efen ke ndudue nnyin?
6. Nø ntak ifañ emi enamde inyene ke heaven ɔføn akan inyene ke isøñ.
7. Siak mme itie ita ke Ñwed Abasi emi etiñ ñkpø owut utre udia.
8. Ke nso utø usuñ ke ekpoñ-idim ekesine ñkpø akan Solomon?
9. Nso ñkpø ikpon ikan udia ye edisine ñkpø?
10. Ewe ufañ ke ibuot ñwed emi etiñ ñkpø eke ebietde ikø emi. “Qboñ ɔmøfiøk ndinyaña mmø emi eteñede Enye nsio ke idomo.”